

О новој фази завршних радова на безбедносној архитектури Југоистока Европе

Нација и национална безбедност

Велики географ и геополитолог Ив Лакост дефинише нације као „географске и геополитичке скупове

Свака нација има своју територију, или барем она сматра да је та територија њена, упркос претензијама суседних нација. Нема нације без територије.,

Нема, дакле, ни Срба на Космету без територија. И ево одмах есенције сукоба коме смо сведоци ових дана на Југу Србије.

Стратегијска инферорност српске државе у националној безбедности је очита у дужем периоду, већ деценијама. А овако се о том појму размишља у свету који сада поново интензификује помоћ Албанцима-Шиптарим у довршавању пуног капацитета суверености другој албанској држави на Балкану. Појам говори о стратегијској ситуацији у којој се „оруђа и ресурси који се користе у служби националних стратегијских циљева једне стране чине мање релевантним од противничких. Логична последица је да инферорна страна омане у постизању циљева из програма националног интереса.“

[1](#)

У нашем случају говоримо о националном интересу Србије.

Концепти „стратегијске инфериорности“ и „стратегијске супериорности“ долазе нам из војног вокабулара и користе се најпре за мерење снаге једне армије у односу према снази непријатељеве армије. У том подручју, стратегијска супериорност је одређена у односу на војне ресурсе и способности, на организациону структуру и операционалну доктрину снага безбедности, терена, климе, итд.

На политичком терену, снага државе одређена је бројним елементима, првенствено војном моћи, економском моћи, стратегијским савезништвима и међународним односима. Уз то треба додати и: величину становништва, територије, географски положај, приступ природним ресурсима, технолошке способности, политичку културу,

ефикасност процеса доношења одлука, чак и солидарност унутар друштва. [2](#)

Концепт националне безбедности државе је чврсто језгро њене снаге. Концепт артикулише природу свеукупног мобилисања елемената њене снаге. Стратегијска инфериорност или супериорност у националној безбедности развија се када је један део Концепта релевантнији од другог. Таква релевантност је постигнута, сматрају израелски стратежи, на пример, „као резултат дефиниције достижних циљева, богатијег разумевања стратегијске околине и трендова који је дизајнирају, обавештености предности и не-предности свих страна, и креативности у дизајнирању политичких, војних и економских алатки.“ „Рупе“ у релевантности настају као резултат три главна разлога који стварају потешкоће у суочавању са мењајућом реалношћу: „когнитивни проблеми“, „организациона ригидност“ и „политичка суздржавања.“

[3](#)

Стратегијски инфериорна страна може да очекује бројна разочарења спрам супериорног непријатеља, а школски пример овакве инфериорне позиције је ситуација са царинских прелаза на нашем Југу ових дана. Наиме, сам начин кризног преговарања (уз симболичан војни немачки језик генерала Билера), те састав преговарача (један трећеразредни политички ум, стратегијски потпуно неписмен, и један дипломата од каријере додуше, али никако искусно кадар да преговара са НАТО алама) обезбеђују положај стратегијски инфериорне српске стране.

Кажу мудри западни стручњаци и ово: упркос таквој ситуацији, инфериорност не значи да је победа на војишту немогућа. Да, али српски Врх никако и никада није показао (још од времена Милошевића) да искрено улаже све расположиве интелектуалне, дипломатске, војне ресурсе за ту ствар. Албанци-Шиптари, погледајмо, иако и даље осетно слабији у својој свеукупној „интелектуалној густини“, приљезно, стрпљиво, уз комбинацију демонстрација спремности на отворени конфликт, провокацијама, притом са жаром, фанатизмом чак, приступају свакој борби за супериорност на стратегијском плану. Српски противник притом увек манифестује једино стратегијску млохавост, сервилност апстрактној међународној заједници (министар војни тврди да „Србија никада неће ратовати“. Чак ни када је нападну, уверен је вероватно министар.) Но, не желимо никако да се препуштамоп худој судбини, то није одлика српског народа. Знајмо зато да ће у дужем периоду, уз многа сучељавања, сукобе, стратегијски супериорна страна постићи своје циљеве на уштрб стратегијски инфериорне стране. Но, за такву стратегију нужно је Србији вођство израелског типа, она линија коју су Јевреји пронашли тек када су Хитлерови Немци почели да их бацају у пећи.

[4](#)

Француски политолози и геополитолози, опет, разматрају последњих година оптимално

артикулисање

које ће довести до крајње дефиниције појма.

[5](#)

Истражују синергије разних актера безбедности и одбране, валоризују своју дипломатску алатку, идентификују актуелне и будуће претње, које су се надвиле над Француску, баве се стратегијама одговора на све набројано. Не заборављају есенцијално питање: каква средства треба за то уложити. Ревидирају повремено своју „Белу књигу одбране“.

[6](#)

Која институција, који think tank, група за промишљање, који сегмент српске државе и друштва се уопште тиме бави. И наравно да ће такав историјски запрепашћујући дилетантизам српске политичке класе, НАТО кроз форму КФОР-а да сручи Србији у лице.

Занимљив је пример концептуалног промишљања појма безбедности у ономе што се данас назива „функционална безбедност.“ Антонио Мисироли из Института за студије безбедности ЕУ, у једном издању публикације „Каје д Шајо“, предлаже нову оријентацију европске безбедности под слоганом D-Drive (Disasters, Diseases, Disruptions).

[7](#)

Западни теоретичари кажу и да је истински посао артикулисање мисија и актера. Политичка моћ најчешће осећа искушење да ангажује своје снаге, пре свега војне, чим дође до првог тешког удара. Данас се, изгледа, препоручује да се научи оно што је војсковођа Фош називао „економијом сила“.

Мала историја радова на новој безбедносној архитектури и геометрији Балкана

Референтни стручњак за стратегију, француски генерал Бофр, говорио је да је „стратегија непрестана инвенција заснована на хипотезама којима би требало експериментисати у пуној акцији, и где ће се грешке у процени тешко плаћати поразом...да управо у томе лежи највећа тешкоћа стратегије, нарочито у епохама брзе еволуције, какав је данас случај.“

[8](#)

Американци свакако делују у овој епохи убрзане цивилизације(Вирилио). На терену Космета, у стратегијским студијама на којима раде, настоје да избегну стратегијске

грешке које су у прошлости чиниле европске силе овде, пре свега увек највише заинтересовани- Енглези. Данас у ту категорију спадају и Немци, Италијани, Аустријанци, као и Французи – модератор Европе. Реч је о сасвим разумљивим маневрима великих сила у домену стратегије, која није директна, већ индиректна. Она подразумева да су велики ратови за догледно време немогући, али да они мали, локални, прави, или политички ратови, морају да трају, да се потхрањују. Американцима су потребне тињајуће ватрице и на Балкану, а српски простор и анархични менталитет нашег народа олакшавају стратезима креирање могућих варијанти за будућност.

Код нове кризе, каква је избила на Космету, уз отворену, историјски тако трагично погрешну, подршку и НАТО и највећег дела ЕУ Албанцима-Шиптарима, непријатно зјапи стратегијско, војно, геополитичко, дипломатско, неспособно руководство српске државе. Је ли могуће да је оно тако ниске интелектуалне густине личности, како би рекли Французи. Но, присетимо се да је пораз Срба громко најављен на Космету и пре бомбардовања, 1998, у време Милошевићевог режима. Још тада су Глобални пајкан (Global Cop) и његови савезници готово отворено помагали Албанцима-Шиптарима.

Још Деведесетих је започео већи део посла прекрајања овог дела Европе и незадрживог сурвавања Срба у преткумановске границе.

Тако су Срби били једини народ у региону без и једног савезника, или кандидата за савезника. Војно су срозани на неважан регионални фактор, у доброј мери им је уништен официрски кадар, тотално им је осакаћена некада значајна војна индустрија, тако да су оружане снаге постале данас смешно-тужне демотивисане формације које је лако докусурити. Од почетка Деведесетих, амерички тимови за планирање сценарија остваривали су бројне варијације стратегијских удара на Србе. Суштина је у вишегодишњем прављењу војног и дипломатског вишеструког прстена око тзв. патрљка од Србије

Догађаји чији смо сведоци само су тужно финале једне дводеценијске дилетантске политике старо - нове, добро замаскиране, комунистичке номенклатуре у Србији. Као да је српски Врх био ангажован од истих тимова за планирање сценарија, као додатне специјалне снаге за деморалисање српског народа. Тако је и у овом часу. Као да Врх државе, али и доминантни део српске политичке класе, чини све да народ свикне на фаталистичко осећање како је историја дефинитивно поразила Србе. Просто је зачуђујуће колико је овдашња стратегијска мисао апстраховала америчке и НАТО планове за овај простор, или у најбољем случају недопустиво много каснила у предвиђању оваквог тока догађаја. Или ја грешим – можда су само вешто забашуривали и скривали од народа оно што су и сами знали?

Шиптари се, у тесној координацији са НАТО, лагано, без нервозе, приближавају 2011. године, свом вековном циљу-тријумфалном остварењу сна о независној држави и скором присаједињењу са Албанијом и Западном Македонијом. Ово је цементиран и вишедеценијски циљ шиптарског народа и изгледа да нема те силе која ће их спречити да га остваре. Свакако не неинтелигентни, стратегијски необразовани и аутодеструктивни и кукавички актуелни лидершип Србије, као и пословично перфидни "светски фактори". Упркос томе, историјски посматрано, шиптарско-албанска стратегија агресивног заузимања туђих територија (притом мислим и на македонску, грчку, црногорску такође) албанском народу донеће у наредним деценијама један велеки рат, у коме се неће тући само против Срба, већ и против народа региона чије су територије такође угрозили.

Данас је, међутим, незадрживо остварења актуелног стратегијског америчког концепта нове европске безбедносне архитектуре. [9](#) У Водичу за планирање одбране (Defense Planning Guidance) стоје путокази неприкосновеног америчког лидерства у свету. Поред осталог, у плану стоји: „Требало би да очекујемо да будуће коалиције буду ad hoc скупштине, које често неће трајати после криза са којима се суочимо, а у многим случајевима доносиће једино генерални споразум о циљевима које треба постићи. Најважније је осећање да је светски поредак у крајњем случају подржан од САД...Америка би требало да буде у могућности да делује независно када се не може оркестрирати колективна акција.” [10](#)

Ентони Лејк, Клинтонов саветник за безбедност даће, на елитном Универзитету „Џонс Хопкинс”, септембра 1993, додатна објашњења нове доктрине САД, и то: „Америка располаже најснажнијом војном силом, највећом економијом, и најдинамичнијим плуриетничким друштвом. Наш лидершип је тражен и поштован на све четири стране света...Није више реч о томе да се заузда, већ да се прошири, консолидује, доврши победа. Наши интереси и идеали не обавезују нас само да се ангажујемо, већ да руководимо...Ми морамо да промовишемо демократију и економију тржишта у свету, јер то штити наше интересе и нашу безбедност, и зато јер је реч о одсјају вредности које су истовремено америчке и универзалне...Ми бисмо морали да делујемо на мултилатералном плану када то служи нашим интересима, и унилатерално када то служи нашем циљу.” [11](#)

„Бондстил“: контрола ресурса и дизгина Србима

Поводом ескалације НАТО планова на Космету

Пише: Зоран Петровић Пироћанац
недеља, 31 јул 2011 18:10

Западна алијанса упадом у Космет и тоталном окупацијом Трбуха Србије (како Космет назива велики српски географ Милован Радовановић) на путу да и физички оконча овладавање стратегијском жилом куцавицом на незадрживом путу за Београд-линијом Бујановац-бугарска граница (50 км ваздушне линије). Како ми је још почетком Деведесетих говорио француски географ Рукс (иначе велики пријатељ шиптарског народа): „У случају напада, овај простор не може да се брани“. Не треба пуно говорити колика се нова стратегијска опасност том чињеницом поново наднела над Србијом.

Срби су од деведесетих лагано територијално сакаћени, а њихова национална есенција нагризана непрестано још од Осамдесетих. Тако заковани за потпалубље, поплувани од света, Срби данас немоћно посматрају завршницу стратегијских радова на прекрајању европског континента. Део њихове легитимне територије поново се поклања муслиманској популацији. Још један поклон исламу усред Европе, и још једном на рачун националних интереса српског народа, најозбиљнијег кандидата за титулу јединог европског народа апатрида. Шиптарима се поклањају територије, јер Америка тако истовремено додељује поклон народу који државу већ има, али кога нескривено жели за савезника, за толерантног посматрача њених рекомпозиционих радова у Европи .

Признајмо себи: крај столећа стигао нам је са немилосрдним рекомпоновањем српских граница, са отимањем српских виталних ресурса. Дугорочне болне историјске последице, српска политичка класа, на жалост, колективно још ни не назире. Територијално и стратегијско дисциплиновање Срба је нескривени циљ Запада још од почетка деценије и добро је познат геостратезима планете. Француски геополитолог Раго видео је својевремено све међуетничке сукобе у бившој Југославији као споља провоциране, са циљем да се непрестано, сваким новим од тих сукоба, од Словеније до Космета, суштински ослаби српска национална есенција. Таквом стратегијом на коју српски Врх није имао одговор, најефикасније је испуњаван план о рекомпоновању нашег простора.

Онеспособљавање потенцијала Србије да сакупи милион војника, сакаћење њене војске још од почетка ратних сукоба на овом простору, десетковање младих и способних војних кадрова и њихово терање из војске, инсистирање на преторијанској полицији у служби узурпаторске породице, запаћивање тешке мафије и плутократије у Србији, обесхрабривање сваког поштеног и истрајног рада њених грађана, терање младих из земље, и још много зала, нису само посао ових изнутра. Свакако су томе припомогли и бројни и врло вешто распоређени (и по свету, али и у земљи преко разних сумњивих невладиних организација) тимови за планирање сценарија.

Наравно да америчка геополитика иде на уштрб српског народа. Без икаквог обзира, уз прочиту силу којој нема премца, нити на видуку икакве било чије спремности да јој се супротстави, Американци су већ, преко Хрватске, ставили под контролу Дунав и 577 км његовог тока у рукама Срба. Још 1999 су упали и на Цвијићеву линију, правац: Валона-Скопље-Космет-Србија-Дунав, доживљава праву снагу после готово читавог века теоретске успаваности. Судбина је хтела, тј. нова стратегијска ситуација у Европи са поново Уједињеном Немачком је наметнула нову европску безбедносну архитектуру, у којој су Срби извукли најдебљи крај. За нас болно конкретан војно-стратегијски потез одигран је у срцу Космета, наше јужне Покрајине. У близини главне саобраћајне комуникације Космета, на путу између Качаника и Урошевца, САД је посадио моћну базу „Бондстил“. И лаици сада могу да појме невеселу будућност Срба, баце ли поглед на географску карту.

Најдиректније могуће, рецимо и ово: америчка стратегија има за циљ да тотално отуђи чак 60% свеукупних српских ресурса, а они се налазе на нашем Југу. ОУН одавно стоји на становишту да ниједна нација не може да оствари одрживи развој без контролисања својих ресурса. САД постављањем „Бондстила“ отворено игноришу ово неприкосновено право, дајући Шиптарима државу са туђом територијом, и сакатећи ресурсно српски народ.

Када говоримо о завршници радова на рекомпоновању „Нове Европе“, онда то значи и да са Косметом посао није завршен. Дисциплиновање Срба до краја подразумева радове до краја. Прчкање по нашој географији подразумева промене све до Новог Пазара, и све до Суботице. Познајући историју мог народа, Американци ће кад-тад платити за бројне истријске брљотине, злочине и неправде које чине својим плановима на нашем тлу. Ово свакако није крај европске историје, већ тек једна њена епизода.

Доситејевско упориште српске будућности

Запањујуће је и у лето 2011. да ова гељава држава, њен Врх, нису никада ни поменули, а камоли озбиљно анализирали, или предложили, да релевантне институције у земљи, као и јавно мњење, озбиљно разматрају планове разграђивања националног идентитета Срба. Никома није падало на памет да више не глуми на грбачи народа некаквог Пашића и сличне стратегије, чија ће цена опет бити плаћена српским главама. Никога на видуку да се одлучи барем једном у историји да се Срби онако хрватски лукаво измакну у страну и сачувају неокрњену националну есенцију. Никога да појми како чак и Ватикан има разрађене стратегијске планове за српски простор, и како је Србија за Католичку цркву terra missionis, а да ми сами немамо никакве разрађене планове.

Никога да избегне потписивање срамног војно-техничког споразума у нигде другде него Куманову. [12](#) Пошто те памети и храбрости у овако пресудној епохи није било међу Србима - пословично недисциплинованој европској популацији, народу склоном олакој погибелји, без добраног промишљања могућности излаза из безизлаза - уронили смо у катастрофу, стратегијско слепило вођа и једну посебно одурну и за дужи период непријатну „стратегијску кашу”. То цивилизацијско потпалубље Европе

[13](#)

има одавно и ћошак који је најсмрдљивији, најпрљавији и најрискантнији, и баш њега су доделили Србима. А наш Врх и даље мазохистички неће да буде српски, чак и уз реалну опасност по биолошки опстанак нације. Неокомунистички клептократи на власти у Србији наркотизују сопствени народ како само што га нису примили у ЕУ.

Генерално стање српске нације и у лето 2011. је још знатно озбиљније. Срби су разочарани својим вођством и опозицијом, целокупном политичком класом. Осећају се беспомоћно, не виде никакву националну перспективу у догледној будућности. Свеукупно, зар има лакше, згодније и примамљивије ловине од Срба данас у свету? У таквој колективној психолошкој атмосфери улазимо у фазу додиривања цивилизацијског и геостратегијског дна. Зато мене већ годинама знатно више занимају, после дефинитивне и официјализоване српске пропасти, темељне, доситејевске, дугорочне припреме за градњу будуће здраве државе, и, још важније, за одгајање истинске, образоване, национално јасно профилисане и стратегијски мудре и далековиде нове политичке класе Србије У овом безнађу, беспомоћности нашег народа ових дана на вештачки наметнутим НАТО царинским прелазима на Југу, знајмо, поновна градња чврстих институција, сигурно ће значити видни преокрет и толико година очекивану српску Мовиду, српски препород.

Аутор је научни сарадник, руководилац Центра за геополитичке студије „Југоисток“

---

1 Видети: Lanir Zvi, Relevancy Gap, Praxis, Tel Aviv Center for Strategic Studies, 2006, и: Max Bazerman, Michael Watkins, Predictable Surprises, Harvard Business School Press, 2004[[^](#)]

2 Видети: Charles Kegley and Eugene Wittkopf, World Politics: Trends and Transformation, Wadsworth, 2006.[[^](#)]

3 Видети: Lanir Zvi, Relevancy Gap, Praxis, Tel Aviv Center for Strategic Studies, 2006. [[^](#)]

4 Видети: The Reut Institute, те радове израелског стручњака, Др Цви Ланира, оснивача Института Praxis. [[^](#)]

5 Видети: Jean-François DAGUZAN, Pascal LOROT, Repenser la sécurité nationale , директори часописа Sécurité Globale , 1.03. 2008 [[^](#)]

6 Видети: Frédéric Ramel, La sécurité humaine : un concept pour penser le XXIe siècle, Université Jean Moulin - Lyon 3, <http://generisfrance.free.fr/reflexions/ramel0900.html> [[^](#)]

7 Видети: Chaillot Papers, n°83, septembre 2005. Опасности су скуп великих ризика, међу које се убрајају: еколошки ризици, природне катастрофе и/или индустријске, велике пандемије, тероризам, итд. Помињу безбедност енергетских снабдевања и сировинама, масовних неконтролисаних имиграција, глади, суше, епидемије, итд. [[^](#)]

8 Видети: André BEAUFRE, Introduction à la stratégie, Armand Colin, 1963, Une réédition aux éditions Hachette littératures, collection Pluriel, 1998. [[^](#)]

9 То је део америчког новог концепта глобалних односа, лансираног још 8. марта 1992. године, на 46 страница документа, који је објављен у “Њујорк Тајмсу”. Министарство одбране САД је тада објавило своје планове за постхладноратовски период планете. У документу на 46. страница, чији је супервизор био изузетни стручњак Пол Волфовиц, пентагонски подсекретар за политику, а „газда” је био секретар одбране Дик Чејни, пројектована је америчка политичка и војна мисија. Главни циљ је „осигуравање да се ни једној ривалској суперсили не дозволи израњање у западној Европи, Азији, или на територији бившег Совјетског Савеза”. [[^](#)]

10 Овај документ пратили су и разрађени концепти нове војне доктрине, која је

Поводом ескалације НАТО планова на Космету

Пише: Зоран Петровић Пироћанац
недеља, 31 јул 2011 18:10

популарно названа Win-win. Реч је о ратовању истовремено на два војишта. Американци су једноставно ставили до знања да могу да поднесу, са или без савезника, два истовремена рата, на две тачке планете. [[^](#)]

11 Касније ће Лејк бити још експлицитнији (нарочито у поруци Србима) у „Њујорк тајмсу“: „Нека ствари буду јасне. Одржавање мира није наш приоритет, ни у спољној политици, ни у терминима одбране. Прва мисија наших оружаних снага не састоји се у вођењу мировних операција, већ у добијању ратова. Ето зашто смо у овом постхладноратовском периоду приступили тоталној ревизији наших потреба у области одбране.” [[^](#)]

12 Кумановска битка је тако, као почетак заокруживања стратегијске целине српске државе, оваквим срамним споразумом потрпа. Није ваљда да је случајно одабран баш тај топоним? [[^](#)]

13 Термин коришћен у мојим радио-коментарима на Радију Б-92, 1991.[[^](#)]